

Resursfördelningsmodell för grundskolan

Gustaf Andersson, Johan Löfgren
Statistiska Centralbyrån, avdelningen för social statistik och analys
250408

SCB

1

Presentationens innehåll

1. Inledning
2. Modell
3. Utvärdering av modellen

SCB

2

2

Inledning

- Likvärdighetsprincipen - varje barn i Sverige ska, utifrån sina förutsättningar, ges samma chans att lyckas i skolan
- Ett verktyg för att minska resultatskillnaderna mellan skolor och förbättra likvärdigheten
- Modellen bygger på en analys av samband mellan studieresultat och olika bakgrundsvariabler

SCB

3

3

Inledning

- Slutprodukt - ett index som indikerar resursbehov
- En enhet med en lägre andel elever som riskerar att inte klara målen än genomsnittet får ett index lägre än 100 och en enhet med en större beräknad andel som riskerar att inte klara målen får ett index som är högre än 100
- Relativt index

SCB

4

4

Inledning

Två huvudsakliga användningsområden

- Utgöra ett underlag för att fördela resurser mellan skolenheter inom kommuner (kommuner beställer indexunderlag från SCB)
- Utgöra ett underlag för nationell fördelning av statsbidrag mellan huvudmän och skolenheter (SCB levererar index till Skolverket)

[Statsbidrag för stärkt kunskapsutveckling 2025 - Skolverket](#)

SCB

5

5

Om modellen

- Modellen beskriver samband mellan elevprestation (behörighet) och socioekonomiska variabler
- Utifrån samband, ta fram förväntade risker för obehörighet givet förklaringsvariablerna som ingår i modellen
 - Ta sedan medelvärde för att få en bild av resursbehov för skolenheter/huvudmän.
- Utifrån medelvärden beräknas index, linjärt mot medelvärde totalt (relativt index)

SCB

6

6

Regressionsmodell

Regressionsmodell →

Skolprestation
Behörighet till
gymnasieskolans
yrkesprogram

**Socioekonomiska
variabler**

- vårdnadshavarnas utbildningsnivå
- året när eleven invandrade till Sverige
- vårdnadshavarnas inkomst
- elevens kön
- ekonomiskt bistånd till vårdnadshavare
- om eleven är folkbokförd på samma adress som båda vårdnadshavarna
- antal syskon som är folkbokförda i hemmet
- socioekonomisk status på bostadsområdet där eleven är folkbokförd

SCB

7

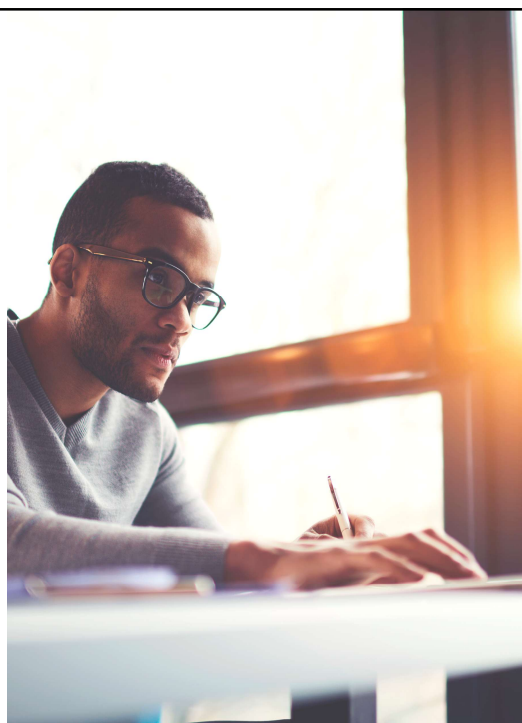
7

Utvärdering

- 2024 gjordes en utvärdering av modellen på uppdrag av Regeringskansliet
- jämföra prediktioner med faktiska utfall
- ett underlag för att belysa modellens styrkor och svagheter

SCB

8

8

Upplägg

- Vi kan jämföra resursbehovet: prediktioner versus faktiska utfall!

9

Utvärdering

- Har även diskuterats att addera variabler till modellen för att förbättra förklaringskraft
- Resursskolor, åtgärdsprogram har testats
- För närvarande inga planer på att utöka modellen

10

10

Sammanfattning av resultat

Styrkor:

- Robust
- Viktiga förklaringsvariabler ingår
- God prediktiv förmåga på elevnivå totalt sett
- Speglar resursbehovet totalt sett (ingen bias totalt sett)

Svagheter:

- Osäker modell för vissa elevkategorier och skolor/huvudmän
- Osäker på flera kategorier av obehöriga elever → påverkar index
- Risk att vissa huvudmäns resursbehov underskattas

11

Tack!

12

	Variabel	Koefficient	Oddsquot
Utbildningsnivå	<i>Förgymnasial</i>	1,17	3,22
	<i>Gymnasial</i>	0,78	2,17
	<i>Eftergymnasial</i>	0	Referens
Invandring	<i>Inom tre år från grundskoleavgång</i>	2,26	9,6
	<i>4-6 år</i>	0,93	2,54
	<i>Mer än 6 år eller född i Sverige</i>	0	Referens
Inkomst	<i>Upp till 60 % av medianen</i>	1,02	2,79
	<i>Över 60 och upp till 80 % av medianen</i>	0,82	2,27
	<i>Över 80 % och upp till medianen</i>	0,71	2,04
	<i>Över medianen och upp till 120 % av medianen</i>	0,46	1,60
	<i>Över 120 % och upp till 150 % av medianen</i>	0,22	1,25
	<i>Över 150 % av medianen</i>	0	Referens
Kön	<i>Pojke</i>	0,19	1,21
	<i>Flicka</i>	0	Referens
Ekonomiskt Bistånd	<i>Ja</i>	0,44	1,56
	<i>Nej</i>	0	Referens

SCB

13

13

	Variabel	Koefficient	Oddsquot
Familj	<i>Folkbokförd på samma adress som båda vårdnadshavarna</i>	0	1,31
	<i>Ej folkbokförd på samma adress som båda vårdnadshavarna</i>	0,27	Referens
Antal syskon	<i>0</i>	0,24	1,27
	<i>1</i>	0	Referens
	<i>2</i>	0,23	1,26
	<i>3</i>	0,45	1,57
	<i>4</i>	0,62	1,85
	<i>5</i>	0,81	2,26
Bostadsområde	<i>Kategori 1 (svagt)</i>	0,45	1,57
	<i>Kategori 2</i>	0,36	1,44
	<i>Kategori 3</i>	0,26	1,30
	<i>Kategori 4 (starkt)</i>	0	Referens
Modellens C-värde:	0,79		

SCB

C-indexet antar värden mellan 0,50 (modellen är inte bättre än slumpen på att skilja mellan obehöriga och behöriga elever) och 1,00 (modellen skiljer mellan obehöriga och behöriga elever perfekt). Värden över 0,70 indikerar tillfredsställande prediktiv förmåga.

14

14